

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Sžnz/6/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898809
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2016
Meno a priezvisko:	Mgr. Peter Melicher
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9015898809.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: VAŠA Slovensko, s. r. o., so sídlom Račianske mýto 1/B, 831 02 Bratislava, IČO: 35 683 813, právne zastúpená: Kinstellar, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo námestie č. 13, 811 02 Bratislava, IČO: 35 873 833, proti odporcovi: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 24, 826 03 Bratislava, o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie z a s t a v u j e.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Navrhovateľ podal dňa 13.08.2015 na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „prvostupňový súd“) návrh na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorým sa domáhal, aby:

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku zakazuje Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky prezerat', kopírovať alebo akýmkoľvek spôsobom nakladať so všetkými informáciami a dokumentárni získanými v priebehu inšpekcie v priestoroch spoločnosti VAŠA Slovensko, s. r. o. vykonanej v dňoch 13.08.2014 a 14.08.2014, vrátane DVD/Blue ray dátových nosičov vyhotovených počas inšpekcie, ktoré tvoria prílohu zápisnice z pokračovania inšpekcie č. IZ-349/2014, a na ktorých sa nachádzajú súbory označené nasledovne:

Inšpekcia 13082014 G..pst; Inšpekcia 13082014 G. Dokumenty; Inšpekcia 13082014 V..pst; Inšpekcia 13082014 V. Dokumenty; Inšpekcia 13082014 D..pst; Inšpekcia 13082014 S..pst; Inšpekcia 13082014 S. Dokumenty; Inšpekcia 13082014 H..pst; Inšpekcia 13082014 H. Dokumenty; a HDD Protimonopolného úradu Slovenskej republiky zn.: Samsung, model: ST320LM001, ser. č. S2ZXJ9GF502522, na ktorom sa nachádzajú súbory: Inšpekcia 13082014 G. Dokumenty; Inšpekcia 13082014 H. Dokumenty; Inšpekcia 13082014 V. Dokumenty; Inšpekcia 13082014 S. Dokumenty;

Inšpekcia 13082014 G..pst; Inšpekcia 13082014 H..pst; Inšpekcia 13082014 V..pst; Inšpekcia 13082014 S..pst; a Inšpekcia 13082014 D..pst. a aby

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ukladá Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, aby odstránil a zničil za prítomnosti zástupcu spoločnosti VAŠA Slovensko, s. r. o. do troch (3) dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku všetky informácie a dokumenty získané v priebehu inšpekcie v priestoroch spoločnosti VAŠA Slovensko, s. r. o. vykonanej v dňoch 13.08.2014 a 14.08.2014, vrátane informácií a dokumentov, ktoré sa nachádzajú na vyššie uvedených DVD/Blue ray dátových nosičoch a HDD, ako aj akékoľvek kópie predmetných informácií a dokumentov, bez ohľadu na to, v akej forme, na akom nosiči a akom informačnom systéme sú momentálne uschovávané.

Zároveň žiadal aby najvyšší súd uložil odporcovi povinnosť do troch (3) dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku nahradiť navrhovateľovi trovy konania, vrátane trov právneho zastúpenia, ktoré súdu vyšli do troch (3) dní.

Navrhovateľ v návrhu uviedol, že v dňoch 13.-14.08.2014 vykonal PMÚ v jeho priestoroch inšpekciu v zmysle § 22 ods. 1 písm. b/ zákona č. 136/2001 o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoHS“), v súvislosti s prešetrovaním vo veci údajných dohôd a/alebo zosúladených postupov obmedzujúcich súťaž určitých podnikateľov vrátane navrhovateľa, najmä na trhu stravovacích poukázok, ako aj iných benefičných poukázok v oblasti ich vydania, distribúcie a predaja (ďalej len „Inšpekcia“). Podľa navrhovateľa inšpekcia bola zahájená dňa 13.08.2014 o 09:00 hod. a prerušená dňa 13.08.2014 o 20:00 hod. spísaním zápisnice z priebehu Inšpekcie č. IZ-346/2014. Inšpekcia pokračovala dňa 14.08.2014 o 11:00 hod., a bola ukončená dňa 14.08.2014 o 14:00 hod. spísaním zápisnice z pokračovania Inšpekcie č. IZ-349/2014. Inšpekciu za PMÚ zahájili dňa 13.08.2014 poverení zamestnanci PMÚ, R. Y. E., A. R., R. F. a E. Y. na základe poverení na vykonanie Inšpekcie č. IP-174/2014, IP-175/2014, IP-176/2014, IP-177/2014 vydaných podpredsedom PMÚ dňa 08.08.2014. Dňa 14.08.2014 pokračovali v Inšpekcii poverení zamestnanci PMÚ, R. Y. E., A. R. a R. F..

Podľa navrhovateľa inšpekcia vykonávaná PMÚ na základe § 22 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 ZoHS je postupom správneho orgánu, výsledkom ktorého nie je rozhodnutie, čo potvrdzuje dostupná judikatúra (SSžz/1/2001) a na čo odkazuje aj PMÚ v samotných povereniach na vykonanie Inšpekcie. Inšpekcia teda predstavuje zásah orgánu verejnej správy v zmysle § 250v ods. 1 a postup PMÚ v priebehu Inšpekcie je preskúmateľný súdom v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy. Pri vykonaní inšpekcie odporca zaistil množstvo informácií a podkladov navrhovateľa, resp. zamestnancov navrhovateľa a do podania tohto návrhu ich odporca naďalej zadržiava a teda dôsledky zásahu trvajú.

Navrhovateľ ďalej poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu 3Sžz/1/2009, tvrdiac, že návrh je podaný včas, hoci mu nebolo doručené oznámenie o výsledku prešetrovania sťažnosti, ktorú podal podľa zákona č. 9/2010 Z. z..

Podľa navrhovateľa nezákonnosť postupu odporcu spočívala v tom, že predmet inšpekcie bol vymedzený neprimerane široko poukazujúc na časť poverení v predmete nakoľko odporca počas Inšpekcie za použitia kľúčových slov prehľadával počítače a emailové schránky zamestnancov navrhovateľa, pričom týmto postupom zhromaždil množstvo informácií a podkladov. Spomedzi kľúčových slov použitých v priebehu Inšpekcie pre ilustráciu uviedol navrhovateľ nasledujúce kľúčové slová: „zákaz“, „tender“, „tendr“, „aukc“, „súťaž“, „ponúk“. Navrhovateľ tvrdil, že uvedené kľúčové slová priamo nesúvisia s prešetrovanými praktikami, a sú aplikovateľné vo všeobecnosti na celú jeho obchodnú činnosť. Na základe použitia uvedených kľúčových slov bola výsledkom vyhľadávania odporcu prakticky celá obchodná dokumentácia a emailová obchodná komunikácia navrhovateľa. Takýto výsledok vyhľadávania presahuje vecný rozsah Inšpekcie podľa udelených poverení na vykonanie Inšpekcie. Uvedená praktika odporcu zároveň naznačuje náhodné, resp. svojvoľné získavanie podkladov pre ďalšiu činnosť zo strany odporcu, čo predstavuje zneužitie právomoci odporcom.

Podľa navrhovateľa poverení zamestnanci odporcu pritom neskúmali, či skopírované informácie a podklady spadajú do vecného rámca Inšpekcie, neobsahujú súkromné informácie alebo či nie sú predmetom dôvernej komunikácie medzi klientom a advokátom (a teda či odporca vôbec môže z daných informácií a podkladov legítimne vyhotoviť kópie). Navrhovateľ umožnil povereným zamestnancom odporcu vyhľadávanie vo všetkých jeho dokumentoch. Odporca však bol oprávnený získať a odňať iba

tie informácie a podklady, ktoré spadajú do vecného rámca Inšpekcie podľa udelených poverení a iba z týchto informácií a podkladov vyhotovovať kópie. Poverení zamestnanci odporcu však tento rozsah zjavne prekročili, čím konali nezákonne.

Podľa navrhovateľa poverení zamestnanci odporcu mali pri výkone Inšpekcie postupovať tak, aby jej výkon nebol v rozpore s právom navrhovateľa na súkromie v zmysle čl. 16 ods. 1 Ústavy SR a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Odporca však konal arbitrárne, neproporcionálne a neprimerane, čím významným spôsobom zasiahol do práv navrhovateľa. Už udelením poverenia došlo nepochybne k prekročeniu rozsahu primeraného sledovanému cieľu, za súčasnej absencie riadneho odôvodnenia takéhoto rozsahu poverenia zo strany odporcu. Odporca v udelených povereniach na vykonanie Inšpekcie ani riadne nešpecifikoval, ktorých praktík a na ktorom relevantnom trhu sa Inšpekcia týka. Vymedzenie prešetrovaných praktík ako „možných dohôd a/alebo zosúladených postupov [...] najmä v oblasti vydania, distribúcie a predaja stravovacích poukázok ako aj iných benefičných poukázok“ a špecifikácia relevantného trhu ako „trhu tovarov a služieb - najmä na trhu stravovacích poukázok ako aj iných benefičných poukázok“ je všeobecným vymedzením s neprimerane širokým rozsahom.

Podľa navrhovateľa všeobecne záväzný právny predpis upravujúci nakladanie s dátami získanými odporcom v priebehu inšpekcií a ich likvidáciu na Slovensku chýba. Chýbajúca je tak aj procesná záruka zákonnosti Inšpekcie a uchovávaní dát získaných v jej priebehu. Dôsledkom tohto stavu je, že odporca za súčasného právneho stavu nesmel v rámci Inšpekcie urobiť kópie dokumentov, ktoré nesúvisia s predmetom Inšpekcie a odložiť selekciu relevantných dokumentov na neskorší okamih v priestoroch PMÚ a mimo časového rámca Inšpekcie samotnej.

Navrhovateľ ďalej poukázal na to, že časový rozsah vykonávania Inšpekcie bol v povereniach na vykonanie Inšpekcie stanovený na najviac sedem (7) pracovných dní. Postup odporcu, na základe všeobecne zvolených kľúčových slov vyhotovil kópie tisícok dokumentov, ktoré následne po skončení časového rozsahu vykonávania Inšpekcie prehliadal a ďalej selektoval je nezákonný podľa jeho názoru nezákonný. Podľa navrhovateľa nič nebránilo odporcovi, aby túto selekciu a prehliadanie vykonal v časovom rozsahu vykonávania Inšpekcie stanoveného v povereniach v priestoroch navrhovateľa. Pokiaľ majú pri prezeraní dokumentov po skončení Inšpekcie byť prítomní zástupcovia navrhovateľa, trvanie zásahu do jeho práv, ako aj náklady s tým spojené sú značne rozsiahlejšie, než v prípade riadneho výkonu Inšpekcie počas časového rozsahu jej vykonávania. Takýto postup odporcu je preto zjavne neprimeraný a mohlo mu byť predídene riadnym výkonom Inšpekcie v potrebnom rozsahu.

Na záver navrhovateľ uviedol, že odporca v zápisniciach z priebehu Inšpekcie neuviedol, akým spôsobom boli zapečatené nosiče dát, na ktorých boli zaznamenané kópie vyhľadaných dokumentov, aké pečate boli použité, či boli pečate označené osobitným kódom, ani kto dané obálky, resp. pečate podpísal. Navrhovateľ namietal, že odporca v priebehu Inšpekcie nezabezpečil zaistenie autenticity počítačových údajov autentickým vygenerovaním kontrolného hash reťazca, vďaka ktorému sa dá zistiť zmena akéhokoľvek údajá na nosiči, a tento neuviedol do zápisnice. Podľa odbornej literatúry sa počítačový údaj môže stať zákonným dôkazom len vtedy, ak spĺňa podmienku autenticity, pôvodnosti, pravosti, hodnovernosti a bol získaný zákonným spôsobom (pozri JUDr. J. Hasíková, Počítačový údaj - zdroj dokazovania, Bulletin Slovenskej Advokácie, 2013, 1-2, str. 29-35). Informácie a podklady získané postupom PMÚ pri vykonávaní Inšpekcie nie je možné považovať za autentický a hodnotný zdroj informácií, ktoré by mohli byť použité v konaní pred PMÚ. Ich ďalšie uchovávanie a prezeranie preto nemá zákonný dôvod.

K návrhu sa vyjadril odporca a uviedol, že najprv je potrebné vyjadriť sa k prípustnosti návrhu navrhovateľa. Odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžz/1/2013 zo dňa 17.10.2013 ohľadom plynutia subjektívnej 30 dňovej lehoty na podanie návrhu. Tento právny názor bol podporený aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžz/9/2014 zo dňa 29.07.2015. Inšpekcia bola vykonaná v dňoch 13.08.2014 a 14.08.2014, návrh bol spísaný dňa 13.08.2015 a doručený súdu dňa 14.08.2015. Okrem podania sťažnosti najvyšší súd ako podmienku prípustnosti návrhu požadoval vznesenie námietok proti daným úkonom počas inšpekcie. Navrhovateľ žiadne námietky nevzniesol. Navrhovateľ síce podal sťažnosť, ale toto jeho podanie nemohlo byť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach posúdené ako sťažnosť, pretože odstránenie nedostatkov uvádzaných v tomto podaní je upravené iným právnym predpisom, ktorým je v danom prípade správny

poriadok a ZOHS. Vzhľadom k tomu, že na vybavenie takéhoto podania je príslušný úrad, podanie sa navrhovateľovi nevrátilo a vec bola postúpená na vybavenie odboru kartelov. Odporca uviedol, že podmienky prípustnosti návrhu neboli splnené a navrhuje, aby najvyšší súd návrh zamietol ako neprípustný. Pokiaľ ide o dôvody návrhu vo veci samej, odporca sa k nim vyjadril na ďalších stranách svojho podania a týkali sa Udelenie poverenia bez riadneho odôvodnenia a široké vymedzenie predmetu inšpekcie; Širokého rozsah kľúčových slov; Neexistencie všeobecne záväzného právneho predpisu upravujúceho nakladanie s dátami a ich likvidáciu; Vyhodenia kópie údajov nad rámec nevyhnutného a selekcia a prehľadávanie údajov po skončení inšpekcie; Neefektívnosti súdnej ochrana a neautenticke ziskované informácie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie o návrhu navrhovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p. (§ 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 250t ods. 4 veta prvá O.s.p.) a skúmajúc, či trvajú dôvody na ďalšie konanie (§ 250v ods. 6 O.s.p.) dospel k záveru, že konanie je potrebné zastaviť.

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa článku 152 ods. 4 Ústavy SR výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecných záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 250v ods. 1 - 8 O.s.p.

(1) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

(2) Orgán, proti ktorému návrh smeruje, je orgán, ktorý podľa tvrdenia uvedeného v návrhu vykonal zásah; v prípade zásahu ozbrojených síl, ozbrojeného zboru alebo iného verejného zboru je to orgán, ktorý tento zbor riadi, alebo ktorému je taký zbor podriadený.

(3) Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

(4) Súd o takom návrhu rozhodne rozsudkom. Ak súd návrhu vyhovie, vo výroku rozsudku uvedie označenie orgánu, ktorému sa povinnosť ukladá, predmet a číslo správneho konania a lehotu, v ktorej má orgán verejnej správy túto povinnosť vykonať. Povinnosť spočíva v zákaze pokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom. Ustanovenie § 250 sa uplatní rovnako. Súd návrh zamietne, ak nie je dôvodný alebo návrh nie je prípustný.

(5) Navrhovateľ má právo na náhradu trov konania, ak súd návrhu vyhovel.

(6) Súd konanie zastaví, ak odpadli dôvody na ďalšie konanie, a zároveň rozhodne o trovách konania.

(7) Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.

(8) Na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Konanie sa začína žalobou, v ktorej bude fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdiť, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak takýto zásah alebo jeho

dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

V žalobe preto žalobca musí tvrdiť, že bol ukrátený na svojich právach a právom chránených záujmoch, musí ísť o jeho práva a záujmy, inak žaloba nemôže byť úspešná, ide o zásah, ktorý nie je rozhodnutím, a jeho účinky priamo dopadajú na žalobcu, dôsledky zásahu trvajú alebo objektívne hrozí jeho opakovanie, vyčerpal všetky prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný zákon tak, ako je to v konaní proti nečinnosti správneho orgánu, dodržal zákonom ustanovenú lehotu na podanie žaloby, ktorá je 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

Ochrana verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb zo strany správnych súdov má subsidiárny charakter vo vzťahu k ochrane, ktorú poskytujú orgány verejnej správy. Preto fyzická alebo právnická osoba, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Ak nedošlo k náprave ochrany zo strany orgánu verejnej správy, je možné, aby sa fyzická alebo právnická osoba domáhala ochrany svojich práv na správnom súde. Výplýva to z historicky daného a v Slovenskej republike garantovaného postavenia správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzanie vecných kompetencií orgánov verejnej správy, ale zabezpečenie ich kontroly nezávislou súdnou mocou.

Účel konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je poskytnutie súdnej ochrany fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a tento zásah bol zameraný proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný za predpokladu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie. Súdne konanie je zárukou, že súd vyslovenie povinnosti odporcu nepokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom, vytvorí reálny predpoklad na odstránenie nezákonného stavu, ktorý vznikol protiprávnym konaním, prípadne aj nekonaním orgánu verejnej správy.

Právna úprava správneho súdnictva v piatej časti O.s.p. na rozdiel od konania v občianskoprávných veciach ustanovuje rigoróznú úpravu jednotlivých druhov konaní. To platí aj pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p. keďže v odseku 8 citovaného ustanovenia je stanovené, že na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 250v O.s.p. pojem „zásah“ nedefinuje a jeho definíciu neobsahuje ani iný zákon. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ide o súdnu ochranu pred faktickými nezákonnými zásahmi orgánov verejnej moci, ktoré nie sú rozhodnutím alebo iným individuálnym aktom. Judikatúra považuje za zásah nezákonný, resp. v širšom zmysle protiprávny útok orgánu verejnej moci proti subjektívnym verejným právam fyzickej alebo právnickej osoby spočívajúci v postupe orgánu verejnej správy alebo v jeho činnosti, úkone, pokyne. Musí ísť o priamy zásah do subjektívnych verejných práv. Takýto zásah orgánu verejnej správy správny súd nemôže zrušiť, môže však správne orgánu zakázať, aby v porušovaní dotknutého práva pokračoval a ak je to možné, správne orgánu prikázať, aby v porušovaní dotknutého práva nepokračoval, a tiež, ak je to možné správne orgánu prikázať, aby obnovil stav pred zásahom. Cieľom ochrany podľa § 250v O.s.p. je teda ukončenie nezákonného zásahu správneho orgánu, proti ktorému sa fyzická alebo právnická osoba nemôže brániť inými prostriedkami.

K definícii pojmu nezákonný zásah najvyšší súd poukazuje na skoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžz/1/2010, R. 43/2011, ... ide o súdnu ochranu pred faktickými nezákonnými zásahmi orgánov verejnej moci, ktoré nie sú rozhodnutím alebo iným individuálnym aktom. Judikatúra považuje za zásah nezákonný resp. v širšom zmysle protiprávny útok orgánov verejnej moci proti subjektívnym verejným právam fyzickej alebo právnickej osoby spočívajúci v postupoch orgánu verejnej správy alebo v jeho činnosti, úkone, pokyne, prípadne nečinnosti. Musí ísť o priamy zásah do subjektívnych verejných práv (napr. porušenie práva na život, práva na osobnú

slobodu, práva na ochranu vlastníctva, práva na ochranu obydlia a pod.). Takýto zásah orgánu verejnej správy správny súd nemôže zrušiť, môže však správnemu orgánu zakázať, aby v porušovaní dotknutého práva pokračoval a ak je to možné správnemu orgánu prikázať, aby obnovil stav pred zásahom. Cieľom ochrany podľa § 250v OSP je teda ukončenie nezákonného zásahu správneho orgánu, proti ktorému sa fyzická alebo právnická osoba nemôže brániť inými prostriedkami.

Najvyšší súd posúdil návrh navrhovateľa v intenciách definičných znakov, ktorými je nezákonný zásah vymedzený v ust. § 250v O.s.p. a dospel k záveru, že odpadli dôvody na ďalšie konanie.

Návrh bol doručený najvyššiemu súdu dňa 14.08.2015. Z pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že dňa 11.02.2016 bolo odporcom vydané prvostupňové rozhodnutie č. 2016/KH/1/1/004 vo veci samej.

Vzhľadom na to, že navrhovateľ napáda skutočnosti, ktoré budú preskúmané Radou úradu v druhostupňovom konaní, a v rámci nich skutočnosti, ktoré ako úkony správneho orgánu vykonávané v správnom konaní ani nemôžu byť predmetom návrhu v zmysle § 250v O.s.p., najvyšší súd zastáva názor, že musí návrh zastaviť. V tejto súvislosti poukazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.11.2012, sp. zn. 3Sžz/2/2012 (publikované po č. 98 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a súdov SR 7/2013) kde sa okrem iného uvádza: „Správne konania, vedené pred orgánmi verejnej správy sú obvykle zakončené vydaním administratívneho rozhodnutia, ktoré je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve. Postup správneho orgánu predchádzajúci vydaniu rozhodnutia je následne súdom preskúmaný v konaní o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Návrhom na ochranu pred nezákonným zásahom nie je možné úplne negovať vedenie a účinky správneho konania. V prípade, ak by súd v rámci konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy preskúmaval zákonnosť, resp. prípustnosť vedenia správneho konania, dopustil by sa predčasného konania, ktoré by zasahovalo do právomoci orgánov verejnej správy. Takýmto konaním by došlo k prelnaniu súdnej moci s mocou výkonnou. Prieskum zákonnosti postupu správneho orgánu v rámci správneho konania je súčasťou prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, preto nie je možné v rámci konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy preskúmať zákonnosť správneho konania, ktoré predchádza vydaniu administratívneho rozhodnutia“.

Správny súd nemôže svojou rozhodovacou činnosťou nahradiť správnu úvahu a rozhodnutie orgánu verejnej správy, inak by poprel zmysel a úlohu správnych orgánov. Ak sa teda navrhovateľ domnieva, že postupom odporcu boli v správnom konaní porušené jeho práva a oprávnené záujmy, bude sa ich ochrany mať možnosť domáhať prostredníctvom žaloby na preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia správneho orgánu, po vydaní druhostupňového rozhodnutia v administratívnom konaní.

Správne konania vedené pred orgánom verejnej správy sú obvykle zakončené vydaním administratívneho rozhodnutia, ktoré je preskúmateľné súdom v správnom súdnictve. Postup správneho orgánu predchádzajúci vydaniu rozhodnutia je následne súdom preskúmaný v konaní o žalobe na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Začatie samotného správneho konania v tejto veci bude rovnako, ako zákonnosť celého postupu odporcu v správnom konaní až predmetom súdneho prieskumu o žalobe na preskúmanie zákonnosti správneho orgánu, a to vrátane dôkazov, ktoré budú tvoriť podklad pre vydanie rozhodnutia odporcu. Všetko za predpokladu, že budú splnené zákonné podmienky vyplývajúce z § 244 a nasl. O.s.p..

Najvyšší súd opätovne zdôrazňuje, že odporca už vydal prvostupňové rozhodnutie, ktoré navrhovateľ napadol rozkladom a v súčasnosti prebieha konanie na druhostupňovom správnom orgáne. Keďže navrhovateľ podal na najvyšší súd návrh na ochranu pred nezákonným zásahom, od odporcu si najvyšší súd vyžiadal celý administratívny spis a z toho dôvodu nemohol odporca ukončiť rozhodovanie o rozklade. Správny orgán bude v konaní pokračovať po vrátení administratívneho spisu.

Konanie v správnom súdnictve nie je „pokračovaním“ správneho konania. Ochrana verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb zo strany správnych súdov má subsidiárny charakter

vo vzťahu k ochrane, ktorú poskytujú orgány verejnej správy. Preto fyzická alebo právnická osoba, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené, má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Ak nedošlo k náprave a ochrane zo strany orgánov verejnej správy, je možné, aby sa fyzická alebo právnická osoba domáhala ochrany svojich práv na správnom súde. Najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že v prípade, ak by v tejto veci konal, posudzoval by na základe návrhu navrhovateľa rovnakú vec ako bude posudzovať Rada úradu - druhostupňový správny orgán v správnom konaní, čím by došlo k situácii, že súd vlastne nahrádza rozhodovanie správneho orgánu a súdny zásah tak stráca subsidiárny charakter. Zásah súdu v prípade ochrany pred nezákonným zásahom by mal naopak nastúpiť práve v prípade, ak nápravu nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Navrhovateľ rozhodnutie prvostupňového orgánu v rámci zákonnej lehoty napadol riadnym opravným prostriedkom - rozkladom, ktorý obsahuje aj námietky aké sú obsiahnuté v návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom odporcu. Preto nie je v tomto štádiu súdneho konania dôvod preskočiť druhý stupeň administratívneho konania a posudzovať tú istú vec súdom. V tejto súvislosti poukazuje najvyšší súd aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžnz/5/2015 zo dňa 03.05.2016.

Začaté správne konanie je aktuálne v štádiu, keď bolo vydané prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu č. 2016/KH/1/1/004 zo dňa 11.02.2016.

S poukazom na uvedené skutočnosti dospel senát najvyššieho súdu k záveru, že odpadol dôvod na ďalšie konanie a preto konanie zastavil. Najvyšší súd nepovažoval ďalej za nevyhnutné a ani účelné, vzhľadom k tomu, že neboli splnené zákonom stanovené procesné podmienky, zaoberať sa podrobnejšie všetkými ďalšími namietanými skutočnosťami.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spoj. s ustanovením § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že účastníci konania nemajú právo na náhradu trov konania, nakoľko konanie bolo zastavené.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.